

Má ochrana přírody a krajiny vzpomínat na budoucnost?

„Kdo ví, nepředvídá, kdo předvídá, neví.“

Lao-c’
(4. nebo 6. století př. n. l.,
pokud ovšem existoval)

„Je to černé a klepe to na dveře. Co je to?“
Politicky nekorektní hádanka pro dospělé
má jednoduchou odpověď: budoucnost.

Při pohledu na dnešní svět by jí se chtělo
dát za pravdu. Pandemie nemoci COVID-19,
ať už je její původ jakýkoli, nám hodně dů-
razně ukázala žlutou kartu. Debata o zá-
konitostech probíhajících a očekávaných
změn podnebí již definitivně pronikla ze

stránek vědeckých časopisů do každo-
denního života prostě proto, že zejména
dopady mimořádných meteorologických
jevů dávaných s nimi do souvislosti pocí-
tujeme na vlastní kůži – a nejen na ní. Studna
na naší chalupě stačila po celé století v po-
hodě celoročně zásobovat nemalý statek
– a dnes musíme vodu na dva letní měsíce
dovážet a hledat její nový zdroj. Tvzení, že
lesy v České republice chřadnou, předsta-
vuje poněkud nemístný, navíc alibistický
eufemismus – hynou ve velkém.

Všechny uvedené problémy mají ve vět-
ší či menší míře společného jmenovatele
– naše zacházení s okolním prostředím.
V angličtině se o nich nehovoří jako o těž-
kostech či bolehlavech, ale jako o výzvách.
Proto se přímo nabízí oprávněná otázka:
Dokáže na ně ochrana přírody rozumně,
smysluplně a aspoň trochu včas reagovat?

Jsem dalek bezbřehého optimismu a mám
rád hlášku kardinála Thomase Wolseyho,
jehož vliv na prchlivého krále Jindřicha VIII.
Tudora byl po jistou dobu tak velký, že
proti němu jsou čeští lobbisté, političtí
podnikatelé a šibalové nejrůznějšího for-
mátu učinění žabaři: „Já nic nevím, ale
umím si představit cokoli.“ Nicméně jsem
přesvědčen, že si se jmenovanými pro-
blémy/výzvami, i když pochopitelně nikoli
hned, snadno a za pár drobných, nakonec
přece jen poradíme.

Ale jen za určitých podmínek.

Zakonzervovat dost dobře nemůžeme
ani přírodu, ani samotnou péči o ni. I při
– a to neříkám nikterak hanlivě – kaž-
dodenní rutině bychom se měli opravdu
vážně zamyslet nad tím, jak bude příro-
da a krajina v ČR již zanedlouho vypadat
a zda při tom vystačíme se současnými
zažitými přístupy. Ačkoliv to může znít
jako veskrze vyčpělá fráze, připomeňme,
že soudobá péče o přírodní a krajinné
bohatství by měla být založena na dů-
kazech poskytovaných vědou, nikoli
na vhodně ohýbaných faktech a umně
živeném strachu. Třiaosmdesátiletý ame-
rický ekolog a popularizátor Daniel Bot-
kin nedávno sepsal 25 mýtů, které na-
dále nejenže přežívají, ale někdy i bují
– a věda je opakovaně vyvrátila a lpění
na nich ve skutečnosti životní prostře-
dí ničí. Nepohybujeme se ve vzducho-
prázdně. Pomyslnou niku ochraně pří-
rody vymezuje politická, finanční, právní
a společenská podpora: nejlépe ji zís-
káme citlivě namíchanou směsí železné
logiky a trošky nezbytných emocí. Ne-
berte, prosím, uvedené poznámky jako
znužené hraběcí rady – jsou spíše, řeče-
no oblíbenými slovy Igora Míchala, zku-
šenostmi starého zbrojnoše.

Přesto budu dveře pro jistotu otvírat
s (předběžnou) opatrností.

Jan Plesník

vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR Praha

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 3/2020 Ročník 75
Vychází 6× ročně

Cena ve stánkovém prodeji 49 Kč
Roční předplatné 234 Kč

Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2020 Všechna práva vyhrazena.
Žádná část tohoto časopisu nesmí být
reprodukována či šířena bez písemného
souhlasu vydavatele.

ISSN 1210-258X

Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává

AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice
s podporou Správy Krkonošského národního
parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí,
Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor RNDr. Zdeněk Patzelt

Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek ●

Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír
Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Mgr. Svatava
Havelková ● Ing. Michael Hošek ●
prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc. ●
Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D. ● JUDr. Svatomír
Mlčoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. František
Pelc (předseda) ● Ing. Pavel Pešout ●
RNDr. Jan Plesník, CSc. ● RNDr. František
Pojer ● Ing. Martin Starý ● Ing. Jakub
Šafránek ● Ing. Martin Škorpík ● Mgr. Karolína
Šulová

Adresa redakce

Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 283 069 247, 283 069 111, fax 283 069 247
ochrana.prirody@nature.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR

jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
Ve Žilbku 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí

vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
tel. 283 069 127
predplatne@nature.cz

Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.

Grafická úprava a sazba Ing. Jan Mastný

Korektury PhDr. Radmila Pavelková

Toto číslo vychází 25. 6. 2020

**Kompletní čísla časopisu a podrobný seznam
literatury najdete na**
www.casopis.ochranaprirody.cz.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

